

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10843 af 17/06/2005 (Historisk)

**Ankestyrelsens principafgørelse C-28-05 om personkreds -
insulinkrævende diabetes - diætkost - druesukker - blodtryksnedsættende
medicin - tandeftersyn - Steno Diabetes Center - fodbehandling - ekstra
vask - merudgifter til voksne**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500128-05

Ankestyrelsens principafgørelse C-28-05 om personkreds - insulinkrævende diabetes - diætkost - druesukker - blodtryksnedsættende medicin - tandeftersyn - Steno Diabetes Center - fodbehandling - ekstra vask - merudgifter til voksne

Resume:

Ankestyrelsen fandt, at der ikke i reglerne om merudgifter var holdepunkter for at antage, at udgangspunktet for vurderingen af, om en person var omfattet af personkredsen ikke skulle være den samme, uanset hvilken ydelse der blev søgt om.

Ankestyrelsen fandt derfor, at når en person var vurderet som omfattet af personkredsen, var pågældende som udgangspunkt berettiget til hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, når merudgiften var en følge af den nedsatte funktionsevne og ikke kunne dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i lov om social service.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at der ikke i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 869 af 23. oktober 2002 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse efter servicelovens § 84 var fastsat særlige regler om merudgifter til diabetikere, der var omfattet af bestemmelsen. Der var således heller ikke fastsat særlige betingelser for de merudgifter, der kunne ydes hjælp til, heller ikke for andre udgifter end medicin og diætkost.

Der var på det foreliggende fortsat merudgifter forbundet med diætkost til insulinkrævende diabetikere. Druesukker ansås som værende en del af diætkosten.

Udgiften til blodtryksnedsættende medicin var en nødvendig merudgift som følge af den insulin-krævende diabetes, medens der efter en konkret vurdering ikke fandtes at være nødvendige merudgifter forbundet med tandeftersyn, overnatning på Steno Diabetes Center, fodbehandling samt ekstra vask af sengetøj.

Kassation:

Principafgørelsen er afløst af en nyere afgørelse

Kassationsdato:

30-04-2010

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 280 af 5. april 2005 - § 84

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 100

Note:

Afløses af Principafgørelse 102-10

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en kvinde, der led af insulinkrævende diabetes.

Kommunen meddelte ved afgørelse af 11. oktober 2004, at hun som følge af sin insulinkrævende diabetes fandtes omfattet af personkredsen i servicelovens § 84. Hendes merudgifter vurderedes dog ikke at overstige 500 kr. pr. måned.

Ifølge kommunen vurderedes følgende merudgifter som reelle i forhold til kvindens diabetes: Egenandel af medicinudgift kr. 139,80 pr. mdr., jf. udskrift fra apoteket for perioden april 2003 - april 2004, udgift til batteri kr. 18 årligt og injektionsservietter kr. 66 årligt.

Kommunen fandt imidlertid, at følgende merudgifter ikke var reelle merudgifter i forbindelse med kvindens diabetes: Diætkost, bl.a. omfattende dagligt varieret indtag af grøntsager samt kornholdige produkter, druesukker, ekstra vask af sengetøj pga. svedeture, 2 x årlige tandeftersyn med henblik på forebyggelse af paradentose og udgift til kørsel samt overnatning på Steno Diabetes Center 5 x årligt.

Kvinden klagede over afgørelsen og oplyste bl.a., at hun ifølge udskrift fra apoteket for perioden 1. maj 2003 til 30. maj 2004 havde købt insulin for 1.904,75 kr. svarende til 158,72 kr. pr. måned. Hun henviste samtidigt til udskrifter fra Hermedico, hvoraf der fremgik en egenbetaling svarende til 645 kr. årligt.

Kvinden oplyste i øvrigt, at hun var i behandling for forhøjet blodtryk med en udgift på yderligere 2000 kr. årligt, svarende til 166,60 kr. pr. måned. Hun oplyste, at normtallene for, hvornår der behandlede for forhøjet blodtryk, var langt højere end for patienter uden diabetes. Kvinden henviste til lægelige udsagn.

Derudover anførte kvinden, at behandling/egenbetaling ved fodterapi var omfattet af loven.

Endelig oplyste hun, at hun havde en merudgift til diætkost på 377 kr. pr. måned samt at hun var genoptaget som patient på Steno Diabetes Centret.

Herefter fandt kvinden, at hendes merudgift som følge af insulinkrævende diabetes var

718,38 kr. pr. måned

Det sociale nævn stadfæstede kommunens afgørelse.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke på det foreliggende grundlag var sandsynliggjort merudgifter svarende til mindst 6.000 kr. pr. år

Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af omfanget af de udgifter, der kunne medtages ved vurdering af kvindens månedlige udgifter til insulinkrævende diabetes.

Nævnet fandt, at bedømmelsen af omfanget af merudgifterne var sket efter en konkret vurdering.

Kvinden klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen anførtes det bl.a., at der ifølge udskrift fra apoteket for perioden 6. juni 2003 til 29. april 2004 havde været en månedlig udgift til insulin på kr. 158,72 pr. måned tillige med udgifter til Hermedico, egenbetaling på kr. 71,75 pr. måned, fodterapi kr. 8,33 pr. måned samt udgifter til diætkost svarende til kr. 377 pr. måned. I alt udgifter pr. måned på kr. 615,80.

Sagen ønskedes revurderet under henvisning til SM C-29-04.

Nævnet fandt ved genvurdering ikke grundlag for at træffe en anden afgørelse, og bemærkede, at nævnet havde været opmærksom på den praksis, der fremgik af SM C-29-04, men at der ikke i den nævnte praksis var taget stilling til, hvilke udgifter der skulle medtages, herunder udgiften til diætkost, idet Ankestyrelsen havde sendt sagen til kommunen til afklaring heraf.

Der blev henvist til, at kommunen havde vurderet, at udgiften til diætkost ikke fandtes at være dyrere end almindelig sund kost i befolkningen generelt. Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at udgiften til diætkost ikke skulle medregnes.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af i hvilket omfang, der var merudgifter, som kunne dækkes efter servicelovens § 84, ved diætkost til insulinkrævende diabetikere.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at der på det foreliggende fortsat var merudgifter forbundet med diætkost til insulinkrævende diabetikere.

Det betød, at denne udgift, herunder behovet for druesukker, skulle medtages ved vurderingen af, om kvinden var berettiget til hjælp til dækning af merudgifter efter servicelovens § 84.

Ankestyrelsen fandt, at kvinden var berettiget til at få medtaget merudgifter til blodtryksnedsættende medicin ved beregningen af sin merudgiftsydelse som følge af sin insulinkrævende diabetes.

Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering ikke, at kvinden som følge af sin insulinkrævende diabetes havde nødvendige merudgifter til tandeftersyn, overnatning på Steno Diabetes Center, fodbehandling samt ekstra vask af sengetøj.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Sagen blev tilbagesendt til kommunen til fornyet vurdering og afgørelse af, om de samlede merudgifter herefter kunne give grundlag for ydelse efter servicelovens § 84.

Begrundelsen for afgørelsen var, at kvinden var omfattet af personkredsen i servicelovens § 84, stk. 1.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at kvinden havde insulinkrævende diabetes, og at vurderingen af, om betingelserne om varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne var opfyldt, skulle foretages uafhængigt af den løbende eller varige behandling som kvinden modtog til afhjælpning af sin lidelse, jf. SM C-29-04, hvor Ankestyrelsen tog stilling til vurderingen af personkredsen i relation til medicinudgifter og diætkost.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der ikke i reglerne om merudgifter var holdepunkter for at antage, at udgangspunktet for vurderingen af, om en person var omfattet af personkredsen i § 84, ikke skulle være den samme, uanset hvilken ydelse, der blev søgt om.

Ankestyrelsen fandt derfor, at når kvinden var vurderet som omfattet af personkredsen i servicelovens § 84, var hun som udgangspunkt berettiget til hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, når merudgiften var en følge af den nedsatte funktionsevne og ikke kunne dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i lov om social service.

Det fremgik af servicelovens § 84, stk. 4, at Socialministeren kan fastsætte regler om, hvilke udgifter, der kan ydes hjælp til og betingelserne herfor.

Ankestyrelsen havde ved afgørelsen endvidere lagt vægt på, at der ikke i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 869 af 23. oktober 2002 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse efter servicelovens § 84 var fastsat særlige regler om merudgifter til diabetikere, der var omfattet af servicelovens § 84, stk. 1. Der var således heller ikke fastsat særlige betingelser for de merudgifter, der kunne ydes hjælp til, heller ikke for andre udgifter end medicin og diætkost.

Begrundelsen vedrørende de enkelte merudgifter.

Ankestyrelsen havde lagt til grund, at det fulgte af kompensationsprincippet, at personer med handicap på den ene side selv skulle afholde udgifter på linie med hvad alle andre skulle, og på den anden side ikke selv skulle betale merudgifter, der var en følge af den nedsatte funktionsevne.

Vedrørende diætkost var begrundelsen, at Ankestyrelsen på det foreliggende og indtil videre ikke fandt, at der var grundlag for en ændring af praksis, hvorefter det var sandsynliggjort, at insulinkrævende diabetikere havde en merudgift til diætkost.

Ankestyrelsen fandt heller ikke grundlag for at kritisere, at der ved vurderingen af udgifterne til diætkost blev taget udgangspunkt i diabetesforeningens vejledende satser.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at det ikke var påvist, at der ikke var merudgifter forbundet med diætkost til insulinkrævende diabetikere.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der ikke sås at foreligge nyere undersøgelser om, hvad insulinkrævende diabetikere faktisk spiste, som var sammenlignelige med de nyere undersøgelser om danskernes kostvaner.

Det indgik endvidere i Ankestyrelsens overvejelser, at Socialministeriet var ved at fastlægge retningslinier for tilskud til diabetikere. Der ville i den forbindelse også blive foretaget en afklaring af tilskud til diætkost til diabetikere.

Kvindens udgift til druesukker indgik som en del af merudgiften til diætkost, idet Ankestyrelsen anså druesukker som værende en del af diætkosten.

Vedrørende blodtryksnedsættende medicin var begrundelsen, at udgiften var en nødvendig merudgift som følge af kvindens insulinkrævende diabetes til forebyggelse af sendiabetiske følger, først og fremmest nyrelidelse.

Ankestyrelsen fandt imidlertid ikke, at kvinden som følge af sin insulinkrævende diabetes havde merudgifter til tandeftersyn med henblik på forebyggelse af paradentose. Begrundelsen var, at kvinden efter de foreliggende oplysninger, hvor hun havde udgifter til tandeftersyn to gange årligt, ikke havde merudgifter i forhold til den udgift, der almindeligvis generelt ville være ved tandeftersyn.

Overnatning fem gange årligt på Steno Diabetes Center var ikke en nødvendig merudgift som følge af kvindens insulinkrævende diabetes. Begrundelsen var, at behandlingen på Steno Diabetes Center skete efter kvindens eget valg under hensyn til mulighederne for frit valg i sygehusvæsenet.

Kvinden modtog som diabetiker tilskud fra den offentlige sygesikring til fodbehandling. På det foreliggende grundlag var der ikke oplyst om problemer af en sådan sværhedsgrad, at hun havde et særligt behov for fodbehandling som følge af sin insulinkrævende diabetes. Kvindens egenbetaling fandtes således efter en konkret vurdering ikke at kunne dækkes som en nødvendig merudgift efter servicelovens § 84.

Endelig fandt Ankestyrelsen det på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at kvinden havde merudgifter i form af et overforbrug af ekstra vask af sengetøj som følge af sin insulinkrævende diabetes.